

ZWIĄZEK Z NATURĄ

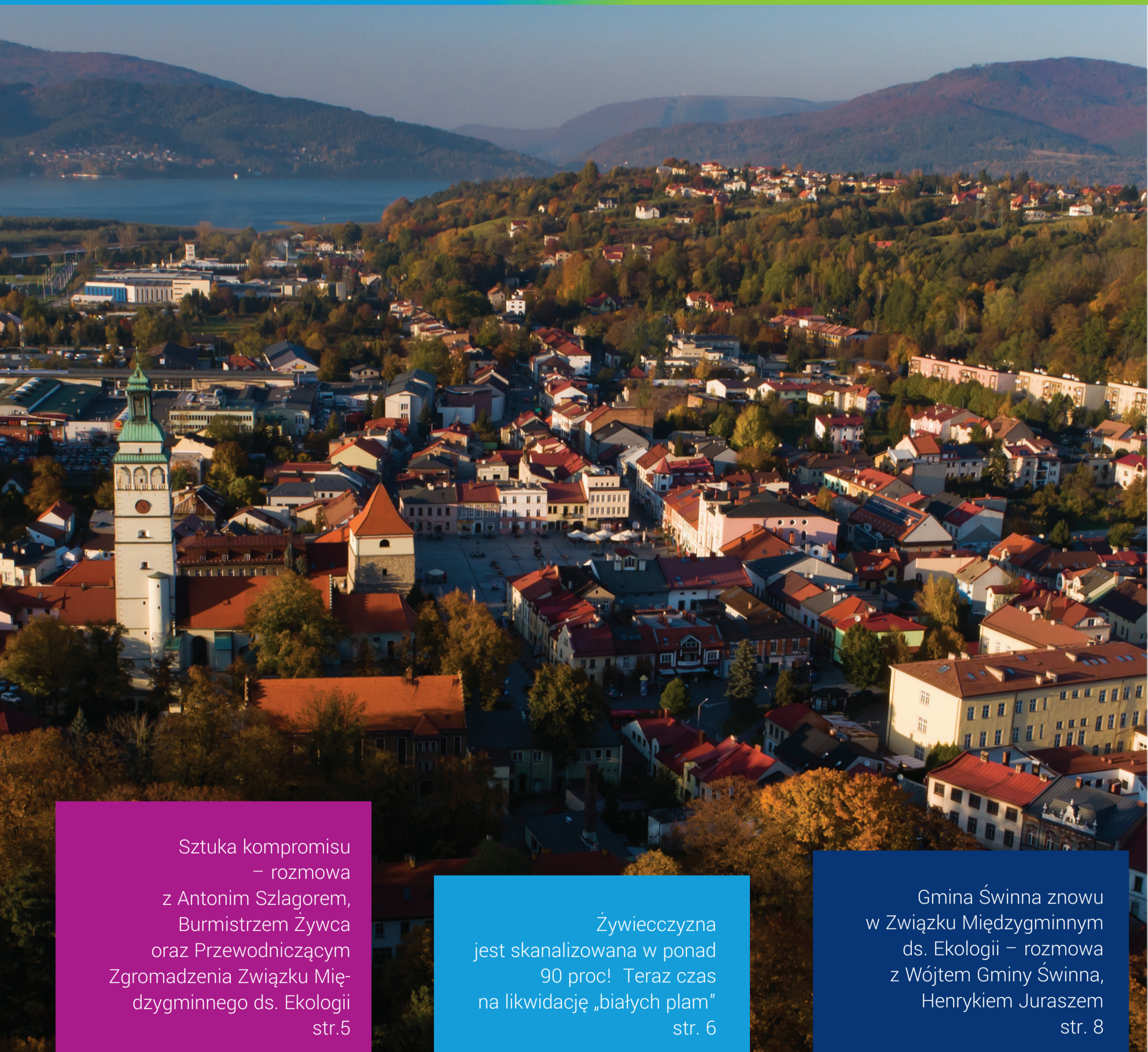
CZyste Gminy Żywiecczyzny

NUMER 1/2019 WRZESIEŃ – LISTOPAD 2019

ISSN 2082-713X

KWARTALNIK

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Gilowice

Jelesnia

Koszarawa

Lipowa

Łodygowice

Miłówka

Radziechowy
Więprz

Rajcza

Ujszoły

Węgierska
Górka

Żywiec

Sztuka kompromisu
– rozmowa
z Antonim Szlagorem,
Burmistrzem Żywca
oraz Przewodniczącym
Zgromadzenia Związku Mię-
dzygminnego ds. Ekologii
str.5

Żywiecczyzna
jest skanalizowana w ponad
90 proc! Teraz czas
na likwidację „białych plam”
str. 6

Gmina Świnna znowu
w Związku Międzygminnym
ds. Ekologii – rozmowa
z Wójtem Gminy Świnna,
Henrykiem Juraszem
str. 8

Szanowni Państwo!

„Czyste Gminy Żywiecczyzny” znają Państwo doskonale. Dotychczas ukazało się ponad 20 numerów naszego pisma, w którym szeroko informowaliśmy Państwa o wszystkim tym co ważne w realizacji Projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie. Faza II”. Ponieważ realizowane są kolejne działania, tym razem w ramach Projektu Faza II A, dlatego będziemy wydawać kolejne numery pisma, z których dowiedzą się Państwo o najważniejszych działaniach Związku w zakresie tej inwestycji.

Nie zabraknie oczywiście rozmów z ciekawymi ludźmi, zaangażowanym w realizację projektu, którzy mają do przekazania istotne fakty, ale również swoje spostrzeżenia i refleksje. Będziemy też odwiedzać poszczególne gminy, by na miejscu porozmawiać z mieszkańcami, w jaki sposób ta ogromna inwestycja, jaką jest Projekt „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie” wpłynęła na ich codzienne życie.

Czym będzie różniła się obecna edycja od poprzednich? Z pewnością wyróżniać ją będzie, odmieniona szata graficzna, więcej uwagi postanowiliśmy skupić na informacjach praktycznych, przydatnych w codziennym życiu. Oczywiście jesteśmy również otwarci na Państwa propozycje. W stopce redakcyjnej znajdą Państwo nasze dane kontaktowe. To właśnie przy pomocy maila czy tradycyjną drogą pocztową można przesłać do nas swoje uwagi i propozycje.

W „Czystych Gminach Żywiecczyzny” od początku postawiliśmy na bliski kontakt z Czytelnikiem. Dzięki systemowi dystrybucji, nasze czasopismo trafia do miejsc użyteczności publicznej w gminach uczestniczących w Projekcie „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie - Faza II”. Jesteśmy we wszystkich urzędach gmin, w większości szkół, a w Żywcu dodatkowo w klubach środowiskowych. Poza tym, że możecie nas czytać, możecie Drodzy Czytelnicy wygrać również nagrody w organizowanych przez nas konkursach.

Mamy nadzieję, że „Czyste Gminy Żywiecczyzny” będą dla Was miłą lekturą, która pozwoli dowiedzieć się więcej na temat realizowanego Projektu.

SPIS TREŚCI

Dlaczego warto korzystać z sieci?.....	3
Toaleta to nie śmietnik!.....	4
Sztuka kompromisu – rozmowa z Antonim Szlagorem, Burmistrzem Żywca oraz Przewodniczącym Zgromadzenia Związku Międzygminnego ds. Ekologii.....	5
Konkurs dla Czytelników.....	5
Żywiecczyzna jest skanalizowana w ponad 90 proc! Teraz czas na likwidację „białych plam”.....	6
6 wielkich planów – rozmowa z Przewodniczącym Zarządu Związku Międzygminnego ds. Ekologii w Żywcu Józefem Bednarzem.....	7
Gmina Świnna znowu w Związku Międzygminnym ds. Ekologii – rozmowa z Wójtem Gminy Świnna Henrykiem Juraszem.....	8
Co to za piana?.....	8

Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu realizuje Projekt pod nazwą: „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie - Faza IIA”

Publikacja sfinansowana w ramach Projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie – Faza IIA” realizowanego w ramach działania 2.3 „Gospodarka wodno – ściekowa w aglomeracjach” Oś Priorytetowa II „Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020.

Wydawca:

Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu
www.zmge.zywiec.pl

Redakcja:

Redaktor naczelny: *Mariusz Hujdus*
e-mail: biuro@zywiecmedia.pl

Adres redakcji:

34 – 300 Żywiec,
ul. Ks. Prałata St. Słonki 22

Projekt graficzny i realizacja:

Rapidarium Sp. z o.o.
www.rapidarium.com

Berm Sp. z o.o. Sp.k.
www.berm.eu

Znajdziesz nas na:

facebook.com/Zwiazek-Międzygminny-ds-Ekologii-w-Żywcu

instagram.com/zmgezywiec

twitter.com/zmgezywiec

Dlaczego warto korzystać z sieci?

Projekt „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie” przyczynił się do wzrostu liczby osób korzystających z systemu kanalizacji sanitarnej na terenie powiatu żywieckiego, w tym zwłaszcza na obszarach wiejskich. Mimo, że ta ogromna inwestycja jest niewidoczna dla oczu i w przeważającej części ukryta w ziemi, to znacząco poprawiła komfort i poziom życia mieszkańców Żywiecczyzny.

Jeszcze kilkanaście lat temu, podobnie jak dziś z zanieczyszczeniem powietrza, Żywiecczyzna walczyła z zanieczyszczonymi wodami i brakiem sieci wodnokanalizacyjnej. W przeciągu tych kilkunastu lat sytuacja bardzo się zmieniła, na korzyść. Obecnie zdecydowana większość budynków na Żywiecczyźnie jest podłączona do sieci, dzięki czemu ścieki trafiają do oczyszczalni, a z naszych kranów płynie czysta, smaczna woda. Ta pozytywna zmiana nie byłaby możliwa bez Projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie”, którego Faza II A jest obecnie realizowana przez Związek Międzygminny do spraw Ekologii w Żywcu. Co przyniosły działania trwające od 2003 roku? Co myślą o nich mieszkańcy Żywiecczyzny?

Oszczędności

Jedenaście gmin zrzeszonych w ZMGE na chwilę obecną jest skanalizowanych w ponad 90%. Bez wątplenia fakt ten sprawia, że tereny te są atrakcyjne zarówno dla przedsiębiorców, turystów oraz inwestorów. Działka uzbrojona w kanalizację lub możliwość łatwego podłączenia przyłącza pozwala zaoszczędzić od kilkunastu do kilkudziesięciu tysięcy złotych. *oszukiwaliśmy działki przeznaczonej pod budowę domu w górach. Początkowo rozważaliśmy zakup ziemi na terenie województwa małopolskiego. Większość działek wymagała nie tylko uzbrojenia w prąd lub gaz, ale również kopania studni lub instalacji szamba. Zdecydowanie łatwiej udało się znaleźć teren pod budowę naszego domu na terenie Żywiecczyzny, gdzie przeważają działki już uzbrojone w niezbędne media lub takie, które łatwo podłączyć przede wszystkim do sieci wodno – kanalizacyjnej, gdyż to przyłącze okazuje się być jednym z droższych –* mówi pani Liliana, która wraz z rodziną przeprowadziła się z Chorzowa na przedmieścia Żywca. Warto w tym miejscu podkreślić, że w kranach mieszkańców Żywca płynie woda, którą można bez obaw spożywać bez przegotowania. Pozwala to nie tylko na duże oszczędności w domowym budżecie, ale również ochronę środowiska, gdyż pijąc wodę z kranu unikamy zakupu butelkowanej wody w plastikowych opakowaniach. Bardzo dobra jakość wody to wynik wieloletnich inwestycji, w wyniku których Żywiec dysponuje nowoczesną siecią wodnokanalizacyjną, stacją uzdatniania wody oraz modelową oczyszczalnią ścieków, która pozwala oddawać do środowiska naturalnego bardzo dobrze oczyszczoną wodę.

Biznes

Potencjał bardzo dobrej wody dostrzegli również przedsiębiorcy z branży piwowarskiej. W Żywcu funkcjonuje nie tylko browar Żywiec, ale również kilka browarów rzemieślniczych. Do produkcji piwa wykorzystują one wodę z miejskiego wodociągu. *Woda z żywieckiej sieci jest m.in. bardzo miękka, co sprawia że jej parametry są porównywalne z wodą wykorzystywaną do produkcji piw światowej klasy. Pozwala nam to na produkcję nie tylko wyjątkowych autorskich piw, ale coraz częściej otrzymujemy zlecenia z całej Polski na produkcję konkretnych gatunków piw –* zdradza właściciel browaru rzemieślniczego z terenu Żywiecczyzny.

Dzięki inwestycjom w ramach Projektu Oczyszczanie Ścieków na Żywiecczyźnie Faza II mieszkańcy Żywiecczyzny i turyści mogą cieszyć się z czystych wód.

Natura najlepszym wyznacznikiem

Środowisko naturalne jest najlepszym wyznacznikiem na to, że woda na Żywiecczyźnie jest coraz czystsza. *W wodach rzek i Jeziora odbudowuje się fauna i flora, która może funkcjonować wyłącznie w czystych wodach, są to m.in. raki, szczeżuje, racicznice oraz traszki –* podkreśla Pan Bogusław, który często wędkuje w Zarzeczcu. Te zwierzęta można napotkać coraz częściej w wodach Jeziora Żywieckiego. Niewątpliwie wpływa to również na poprawę i bezpieczeństwo zdrowia ludzi. Korzystanie z wody z sieci zmniejsza ryzyko chorób. Ponadto kanalizacja zmniejsza ryzyko przedostawania się niebezpiecznych substancji zagrażających życiu i zdrowiu

do wody i gleby. Sieć pozwala na dotrzymane bezpiecznych wskaźników emisyjnych do pozostałych substancji zagrażających ekosystemom wodnym. Projekt „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie” w znaczący sposób poprawił komfort życia na Żywiecczyźnie. W momencie, gdy jego finał jest coraz bliżej, warto pamiętać jak ważny problem rozwiązał i w jak znaczącym stopniu przyczynił się do poprawy jakości życia ludzi, stanu przyrody i zwiększenia potencjału turystycznego naszego regionu.

Toaleta to nie śmietnik!

Każda awaria sieci kanalizacyjnej to wydatek, który obciąża nasz rachunek i środowisko. Niestety niejednokrotnie sami użytkownicy doprowadzają do poważnych uszkodzeń. Przyczyną jest najczęściej to, co wyrzucają do sedesu, a co nigdy nie powinno się w nim znaleźć.

Resztki ubrań, obuwie, resztki pokarmów a nawet pozostałości po wykonywanym remoncie – to tylko przykładowe elementy, które doprowadzają do awarii sieci kanalizacyjnej. Koszty napraw pokrywają w rachunkach użytkownicy. Ponadto, śmieci wrzucone do toalety mogą doprowadzić do zatoru w wewnętrznej kanalizacji budynku i sprawić, że ścieki cofną się i zaleją mieszkanie, ogród lub ulicę.

Co zrobić, gdy toaleta jest zapchana?

Kanalizacja wewnętrzna w naszym domu lub mieszkaniu może ulec zapchaniu nawet w przypadku, gdy używamy jej zgodnie z przeznaczeniem. Jak zachować się w sytuacji, gdy np. do muszli dostanie się zbyt duża ilość papieru toaletowego? Czy możemy poradzić sobie z tym problemem samodzielnie, bez interwencji hydraulika? Okazuje się, że jak najbardziej, a sposoby na rozwiązanie tego kłopotu są bardzo proste. Po pierwsze należy pamiętać, by nie spuszczać wody, gdyż doprowadzi to do zalania podłogi. Z pomocą przychodzi przepychacz sanitarny lub spirala do przepychania rur. Co jednak zrobić, jeśli nie dysponujemy tymi urządzeniami? Oprócz licznych detergentów, które są dostępne w sklepach, możemy zastosować skuteczne domowe sposoby. Jednym z nich jest wykorzystanie dwóch składników, które na pewno znajdą się w każdym mieszkaniu – **ciepłej wody oraz płynu do naczyń**. Płyn należy wlać do stojącej wody w muszli i odczekać aż opadnie na dno, na papier, który zatkał odpływ. Następnie należy odczekać około 20 minut, po czym wlać do muszli ciepłą wodę. Ponownie należy odczekać kilka minut i spuścić wodę. Skutecznym sposobem jest również połączenie produktów spożywczych – **sody oczyszczonej oraz octu**. W pierwszej kolejności do muszli wsypujemy kilka łyżek sody, do których po kilku minutach należy dolać octu, odczekać kilka minut i spuścić wodę. Jeśli w domu nie mamy żadnego z wcześniej wymienionych składników, będziemy zmuszeni poszukać **metalowego wieszaka**. Należy go rozłożyć i wepchnąć do środka muszli klozetowej. Energicznymi ruchami do siebie i od siebie przepychamy odpływ z zalegającej zawartości. Przy tym zabiegu warto uważać, by nie porysować toalety. Zdecydowanie bezpieczniejsze będzie wykonanie jednorazowego przepychacza sanitarnego z... butelki po wodzie mineralnej. Odcinamy od niej dno i część z zakrętką nacinaemy wzdłuż w kilku miejscach, po czym używamy jej w taki sposób, jak popularnej „przepychaczki”.

Stosując powyższe sposoby pamiętamy o zasadach bezpieczeństwa i odpowiednich środkach higieny.

Czego nie należy wyrzucać do toalety i dlaczego?

- włosy, nawilżane chusteczki, materiały opatrunkowe, pieluchy, podpaski, ręczniki jednorazowe, rajstopy, szmaty – materiały łączą się w sploty i uniemożliwiają swobodny przepływ ścieków wewnątrz rury. Miejscem na odpadki tego typu jest kosz na śmieci.
- tłuszcze i oleje - tężą w rurach i zmniejszają ich średnice. To przyspiesza konieczność remontu sieci kanalizacyjnej w budynku. Zużyty olej należy zlać do odpowiedniego pojemnika i wyrzucić do kosza na śmieci.
- patyczki i waciki higieniczne – nie rozpuszczają się w wodzie. Gromadząc się w rurach tworzą zbitą masę, która uniemożliwia swobodny przepływ ścieków. To pozornie małe przedmioty potrafią poważnie uszkodzić pompy w oczyszczalni! Wyrzucamy je do kosza na śmieci.
- strzykawki, igły – zwłaszcza te ostatnie stanowią ogromne zagrożenie dla m.in. pracowników sieci kanalizacyjnej. Potrafią przebić gumową odzież ochronną i doprowadzić do groźnych zakażeń.
- niedopałki papierosów, lekarstwa oraz chemikalia i inne domowe środki czystości. Zawarte w nich substancje chemiczne są szkodliwe dla pożytecznych mikroorganizmów oczyszczających ścieki w biologicznej części oczyszczalni i utrudniają prawidłowe oczyszczenie ścieków.
- materiały budowlane, farby, lakiery, chemia budowlana - gruz, gips czy tynk opada na dno przewodów kanalizacyjnych tworząc zwarte, trudne do usunięcia zatory. Chemia budowlana oraz pozostałości farb i lakierów utrudniają prawidłowe oczyszczenie ścieków i są szkodliwe dla mikroorganizmów oczyszczających ścieki. Odpady tego typu należy przekazać firmom uprawnionym do ich utylizacji. Wszystkie wyżej wymienione śmieci nie tylko powodują uszkodzenia sieci kanalizacyjnej ale stanowią również poważne zagrożenie dla środowiska, gdyż uniemożliwiają prawidłowe oczyszczenie wody przed jej powrotem do środowiska.

- chusteczki nawilżane
- pieluchy jednorazowe
- podpaski
- ręczniki papierowe

Dlaczego?

Zatykają rury i uniemożliwiają swobodny przepływ ścieków.

- oleje
- tłuszcze

Dlaczego?

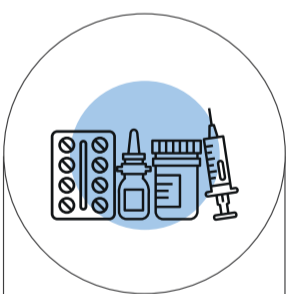
Tężeją w rurach, zmniejszają ich średnice i przyspieszają konieczność remontu sieci kanalizacyjnej w budynku.

- patyczki kosmetyczne
- waciki kosmetyczne

Dlaczego?

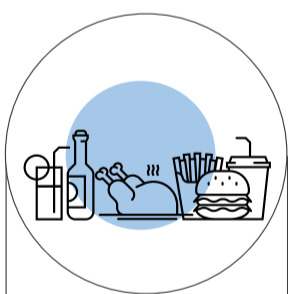
Materiały tego typu nie rozpuszczają się w wodzie. Zbijając się w rurach w zwartą masę, stają się powodem zatorów.

- lekarstwa
- strzykawki

Dlaczego?

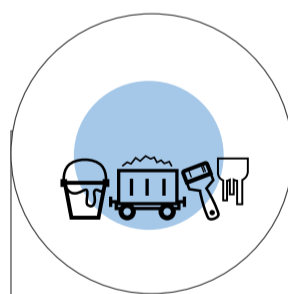
Zawarte w nich substancje chemiczne są szkodliwe dla pożytecznych mikroorganizmów oczyszczających ścieki w biologicznej części oczyszczalni i powodują skażenie wód.

- resztki jedzenia
- odpady kuchenne

Dlaczego?

Zalegając w rurach, sprzyjają rozmnażaniu się gryzoni.

- materiały budowlane
- farby
- lakiery

Dlaczego?

Opadają na dno przewodów kanalizacyjnych, tworząc zwarte trudne do usunięcia zatory.

Sztuka kompromisu

Rozmowa z Antonim Szlagorem, Burmistrzem Żywca oraz Przewodniczącym Zgromadzenia Związku Międzygminnego ds. Ekologii.

Co jest największą zasługą dotychczasowej współpracy gmin w ramach Związku Międzygminnego ds. Ekologii?

Zdecydowanie to, że potrafiliśmy się zawsze dogadać! Czasami oczywiście toczyły się trudne dyskusje. Niezależnie od tego czy jest to mała gmina z niewielką ilością mieszkańców czy miasto, które ma 30.000 mieszkańców, musimy wzajemnie iść na ustępstwa. Dzięki temu właśnie udało nam się to wszystko doprowadzić do takiego stanu, z jakim mamy do czynienia obecnie. Organem Związku Międzygminnego ds. Ekologii jest Zgromadzenie, czyli nazwijmy to punkt stanowiący i kontrolny. Ten organ stanowią burmistrz oraz wszyscy wójtowie z gmin należących do Związku. Określamy całokształt zasad zarządzania i funkcjonowania Związku. Organem wykonawczym Związku jest Zarząd, który składa się z sześciu członków. Zarząd kieruje bieżącymi sprawami oraz nadzoruje Projekt. Bardzo ważna jest dla nas również współpraca ze Starostwem Powiatowym oraz Urzędami Gmin, to właśnie ich pracownicy każdego dnia wspierali nas podczas realizacji Projektu.

Jak zaczęła się historia tego Projektu?

Historia jest naprawdę długa, pierwsze wspólne pomysły pojawiły się już w latach 90-tych, natomiast w 2003r. rozpoczęliśmy działania związane z realizacją Fazy I inwestycji. Najważniejszą inwestycją była modernizacja oczyszczalni ścieków w Żywcu. Poza modernizacją oczyszczalni, pierwsza faza obejmowała również przygotowanie niezbędnej dokumentacji projektowej do realizacji zadań drugiej fazy. Druga Faza Projektu to działania dotyczące budowy sieci. Projekt „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie – Faza II”, który realizowany był przez 11 gmin powiatu żywiec-

kiego. Wartość Projektu wyniosła ponad 703 mln zł netto, natomiast unijne dofinansowanie w ramach wcześniej wspomnianego Programu Infrastruktura i Środowisko osiągnęło kwotę niemal 585 mln zł. W efekcie prowadzonych robót na Żywiecczyźnie powstała sieć kanalizacyjna o łącznej długości 1177 km oraz 249 przepompowni. Proces uregulowania gospodarki wodno-ściekowej obejmuje także powstanie 178 km sieci wodociągowej wraz z budową i modernizacją obiektów wodociągowych. Biorąc pod uwagę obie Fazy Projektu wartość inwestycji to prawie miliard złotych!

A jakie działania są prowadzone w ramach obecnie realizowanej Fazy IIA Projektu?

W ramach obecnie realizowanej Fazy IIA budujemy ponad 130 km sieci kanalizacyjnej oraz ponad 60 km sieci wodociągowej. Bardzo istotnym elementem tej inwestycji jest przeprowadzenie uszczelnienia (remontu) „starej sieci”. W ramach Projektu przewidziano do uszczelnienia prawie 120 km sieci kanalizacji sanitarnej na obszarze gmin. Dodatkowo prowadzi się modernizację Oczyszczalni Ścieków w Ciężynie obejmującą przebudowę i remont układu separacji zawiesiny mineralnej, co spowoduje zwiększenie efektywności energetycznej oraz oszczędności. Warto wspomnieć również o budowie ujęcia wody, odcinka magistrali wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody w Gminie Jeleśnia. Koszty tej inwestycji to 267 364 854,09 zł przy dofinansowaniu ze środków unijnych na poziomie 132 374 242,74 zł.

Czasami padają jednak argumenty, że w innych miastach w tym czasie powstawały piękne budowle, aquaparki, itd.

To prawda, ale na początku każdego działania potrzebna jest odpowiedź na pytanie, co tak naprawdę jest ważne w życiu człowieka. Moim zdaniem, i na szczęście zdaniem większości samorządowców Żywiecczyzny potrzebna jest porządna infrastruktura – dostęp do wody, dostęp do kanalizacji. Bez nowego aquaparku ludzie przeżyją, ale za to bez bieżącej wody jest bardzo ciężko, nie wspominając już o tym, że zamiast sieci kanalizacyjnej wcześniej były przydomowe szamba, a nawet ścieki były wpuszczane do rzek i potoków. Dzisiaj w naszych rzekach pływają ryby i raki, a to dowód na to, jak bardzo poprawiła się jakość środowiska.

Konkurs dla Czytelników

W poprzedniej edycji naszego czasopisma „Czyste Gminy Żywiecczyzny” zorganizowaliśmy konkurs fotograficzny, polegający na tym, by odgadnąć, co znajduje się na przedstawionej fotografii. Cieszył się on bardzo dużą popularnością, ale otrzymaliśmy z Państwa strony również propozycje aby organizować konkursy, z większym zaangażowaniem ze strony Czytelników.

Ponieważ dziś praktycznie każdy nosi przy sobie aparat fotograficzny i kamerę zamontowane w naszych telefonach komórkowych, bez większego wysiłku możemy zrobić zdjęcia interesujących nas obiektów, zjawisk, czy sytuacji. Wiele osób pasjonuje się również fotografią, mając bardzo profesjonalny sprzęt, korzystając z dobrego oprogramowania do obróbki fotografii. Nasz konkurs ma charakter otwarty, mogą w nim wziąć udział zarówno amatorzy, jak i profesjonaliści. Powołane przez Redakcję jury podczas swoich obrad wybierze najładniejszą nadesłaną fotografię. Nagrodą będzie zestaw atrakcyjnych upominków ufundowany przez ZMGE. Dodatkowo zdjęcie to zostanie opublikowane w kolejnym wydaniu „Czystych Gmin Żywiecczyzny”.

Tematyka zdjęć musi być związana z naszym regionem, z gminami, w których realizowana jest Faza II A Projektu Oczyszczanie Ścieków na Żywiecczyźnie. Zdjęcia mają pokazywać piękno przyrody, ale również wpływ budowy sieci kanalizacyjnych i sieci wodociągowych na poprawę codziennego życia mieszkańców. Zdjęcia powinny być zapisane w formacie JPG, mieć wielkość między 2 a 5 MB. Zdjęcia po przesłaniu, przechodzą na własność Organizatora Konkursu, Związku Międzygminnego ds. Ekologii, który może je opublikować zarówno w gazecie, na swojej stronie internetowej, jak również w swoich materiałach promocyjnych, przy czym od Organizatora Konkursu każdorazowo wymagane jest podanie imienia i nazwiska autora pracy.

Prace należy wysłać na: konkurs@zmge.zywiec.pl do dnia 15 grudnia 2019 r.

Żywiecczyzna jest skanalizowana w ponad 90 proc! Teraz czas na likwidację „białych plam”

Żywiecczyzna jest liderem w Polsce jeśli chodzi o procent skanalizowania. Sukces ten udało się osiągnąć dzięki wzorowej współpracy jedenastu gmin, które są zrzeszone w Związku Międzygminnym ds. Ekologii w Żywcu.

Żywiecczyzna – lider w skali kraju!

Projekt „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie” jest realizowany przez Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu od 2003 roku. Dotychczas zrealizowano Fazy I i II, w wyniku których skanalizowano tereny gmin Gilowice, Jeleśnia, Koszarawa, Lipowa, Łodygowice, Milówka, Radziechowy-Wieprz, Rajcza, Ujsoły, Węgierska Górka i Żywiec. Realizacja tego Projektu przyczyniła się do tego, że obecnie Żywiecczyzna jest liderem skanalizowania w skali kraju, bowiem sieć kanalizacyjna obejmuje ponad 90% terenu gmin zrzeszonych w ZMGE.

Lepsze warunki życia

Dotychczas przeprowadzone prace w ramach Projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie” znacząco poprawiły stan środowiska naturalnego na terenie powiatu żywieckiego oraz przyczyniły się do poprawy jakości wód. W ubiegłych latach bardzo często odnotowywane były przypadki wylewania ścieków do rzek lub na pola. Wynikało to niejednokrotnie z tego, że część ludzi opróżniała szamba na własną rękę. W wyniku tego zanieczyszczane były zarówno gleba, wody gruntowe oraz rzeki i potoki, stanowiące dopływy Jeziora Żywieckiego. Dzięki skanalizowaniu Żywiecczyzny również woda w tym zbiorniku stała się zdecydowanie czystsza. Wybudowanie sieci w przeważającej części Żywiecczyzny to jeden z wielu etapów procesu oczyszczania Jeziora Żywieckiego i poprawy walorów turystycznych wokół zbiornika. Jednocześnie czysta woda w rzekach poprawiła ich walory turystyczne. Latem mieszkańcy i turyści bardzo chętnie korzystają z kąpielisk przy rzekach, w wielu miejscach powstają również m.in. punkty gastronomiczne.

Likwidujemy białe plamy

Obecnie realizowana jest Faza II A Projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie”. Celem przedsięwzięcia jest poprawa jakości środowiska poprzez rozbudowę i modernizację systemu wodno-kanalizacyjnego na terenie Żywiecczyzny. Prace, któ-

re są prowadzone w ramach Fazy II A są kontynuacją działań podjętych w ramach Fazy II Projektu i obejmują głównie dalszą rozbudowę infrastruktury kanalizacyjnej oraz likwidację tzw. „białych plam” na mapach sieci kanalizacyjnej i wodociągowej.

Działanie to ma na celu podłączenie do sieci mieszkańców, którzy do tej pory, z różnych przyczyn, nie zostali do niej podłączeni oraz podłączenie nowo powstałych budynków. Zakres inwestycji obejmuje budowę sieci kanalizacji sanitarnej w systemie grawitacyjno-tłocznym o łącznej długości 133,45 km (w tym 99,81 km w Aglomeracji Żywiec oraz 33,64 km w Aglomeracji Węgierska Górka). Oprócz tego przeprowadzona będzie modernizacja sieci kanalizacyjnej - łącznie w ramach Projektu przewidziano do uszczelnienia 119,63 km sieci kanalizacji sanitarnej na obszarze gmin. Modernizacji poddana zostanie również Oczyszczalnia Ścieków w Ciężynie, a będzie ona polegała na przebudowie i wykonaniu remontu układu separacji zawieszony mineralnej. Faza II A obejmie również montaż i uruchomienie wysokoefektywnego układu do separacji części mineralnych ze ścieków, co z kolei pozwoli na usprawnienie całego procesu oczyszczania ścieków i zabezpieczy urządzenia w dalszej części oczyszczalni przed niszczyielskim działaniem piasku. Wykonane działania doprowadzą do zwiększenia efektywności energetycznej oraz oszczędności. Prace w ramach Projektu obejmą też zabudowę agregatów prądotwórczych-stacjonarnych w Gminie Łodygowice i w Gminie Żywiec oraz układu dozowania substancji chemicznych w rejonie tłoczni P10 w Zarzeczcu. Ponadto wykonane zostanie zasilanie w wodę sieci wodociągowej – budowa ujęcia wody, odcinka magistrali wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody w Jeleśni. Łącznie wybudowana zostanie sieć wodociągowa o długości 61,13 km (w tym 36,91 km w Aglomeracji Żywiec oraz 24,22 km w Aglomeracji Węgierska Górka). Dzięki Projektowi „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie” Faza II A do sieci kanalizacyjnej zostanie podłączonych 8 000 mieszkańców, natomiast do wodociągowej 3 000 mieszkańców. Po zakończeniu tej inwestycji jedenaście gmin należących do Związku Międzygminnego ds. Ekologii w Żywcu będzie skanalizowane w blisko 100%!

Wartość Projektu

Całkowity koszt projektu:

267 364 854,09 zł

Wartość dofinansowania:

132 374 242,74 zł

● Zlewnia Żywiec

Operator sieci:

Miejskie Przedsiębiorstwo

Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

ul. Bracka 66

34-300 Żywiec

www.mpwik-zywiec.pl

Obejmuje gminy:

Żywiec, Gilowice, Jelesnia, Koszarawa,

Lipowa, Łodygowice,

Radziechowy-Wieprz

● Zlewnia Węgierska Górka

Operator sieci:

„Beskid-Ekosystem” Sp. z o.o.

Cięcina, ul. Graniczna 1

34-350 Węgierska Górka

www.beseko.pl

Obejmuje gminy:

Węgierska Górka, Milówka, Rajcza,

Ujsoty

6 wielkich planów

Rozmowa z Przewodniczącym Zarządu Związku Międzygminnego ds. Ekologii w Żywcu Józefem Bednarzem.

Co nas czeka w ramach realizacji zadania Oczyszczanie Ścieków na Żywiecczyźnie – Faza II A?

W 2015 roku zakończyliśmy realizację fazy II projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie” wykonując 1200 km sieci kanalizacyjnej. Ponieważ nie wszystkie miejsca zostały skanalizowane w ramach tej fazy podjęliśmy decyzję o tym by kontynuować działania, likwidując

tak zwane białe plamy tzn. miejsca w których nie wykonano sieci kanalizacyjnej. Rozpoczęcie realizacji Fazy IIA było możliwe dzięki złożeniu wniosku w ramach konkursu w NFOŚiGW oraz uzyskaniu w tym konkursie dofinansowania naszego wniosku. W ramach Fazy IIA mamy do wybudowania 133 km kanalizacji grawitacyjnej i kanalizacji tłocznej oraz 63 km sieci wodociągowej. Oprócz tego dofinansowanie udało się uzyskać również na uszczelnienie starej sieci kanalizacyjnej zbudowanej w latach 90 przez Gminy. Działania te będą nakierowane na zmniejszenie ilości wody infiltracyjnej przedostającej się do tej sieci kanalizacyjnej. Kolejnymi zadaniami realizowanymi w ramach Fazy IIA będą: modernizacja oczyszczalni ścieków w Cięcinie realizowana przez spółkę Beskid Ekosystem oraz zakup agregatów prądotwórczych na przepompownie, aby uniezależnić się od wyłączenia prądu. Ostatnie zadanie na które udało się uzyskać dofinansowanie to budowa ujęcia wody i odcinka magistrali wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody w gminie Jelesnia.

Jaki będzie koszt realizacji Fazy II A Projektu Oczyszczanie Ścieków na Żywiecczyźnie?

Koszt projektu wynosi 267 364 854,09 zł, z czego 132 374 242,74 zł to kwota dofinansowania z funduszy europejskich. W stosunku do fazy II dofinansowanie jest mniejsze ze względu na większą ilość realizowanych w ramach fazy IIA przyłączy oraz ze względu na zmianę wysokości dofinansowania w ramach nowych programów unijnych w perspektywie finansowej 2014-2021. Pozostałe koszty projektu poniosą Gminy w ramach składek wpłacanych do Związku oraz pożyczki o którą będziemy się starać w NFOŚiGW.

Jaki jest termin realizacji Projektu w ramach Fazy II A?

Fazę II A musimy zakończyć do 31 grudnia 2022 roku. W ramach tej fazy do sieci kanalizacyjnej dodatkowo przyłączymy 8000 mieszkańców a 3000 mieszkańców uzyska możliwość korzystania z sieci wodociągowych.

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Gmina Świnna znów w Związku Międzygminnym ds. Ekologii

Rozmowa z Wójtem Gminy Świnna, Henrykiem Juraszkiem.

Gmina Świnna należała kiedyś do Związku Międzygminnego ds. Ekologii, potem wystąpiła ze Związku, a obecnie ponownie rozpoczęła procedury związane z członkostwem w ZMGE. Skąd takie zmiany?

Tak, w ogóle to trzeba zacząć od początku. Gmina Świnna była jednym z prekursorów budowy sieci kanalizacyjnych na Żywiecczyźnie. Sieć kanalizacyjna w gminie Świnna zaczęła powstawać na początku lat dziewięćdziesiątych XX wieku. W pierwszej kolejności zostały skanalizowane Świnna, Przyłęków i Trzebinia, w kolejnych latach Pewel Mała, następnie znaczna część Pewli Ślemieńskiej i część Rychwałdku. Realizując tak duże przedsięwzięcia sami, przy dużym wsparciu środków zewnętrznych nie musieliśmy brać udziału we wspólnym projekcie, gdyż wówczas wydawało się, że spokojnie poradzimy sobie z realizacją całości skanalizowania gminy Świnna sami. Zostały w końcu tylko – część miejscowości Pewel Ślemieńska oraz większa część Rychwałdku.

Dlaczego się nie udało?

Na przestrzeni lat zmieniały się przepisy oraz możliwości pozyskiwania środków finansowych. Na początku do Związku opłacało się przystępować gminom, które w ogóle nie posiadały sieci kanalizacyjnej, ale miały w planie kanalizowanie gminy, niż gminom, które były w znacznej części skanalizowane, jak było w naszym przypadku. Z tamtego punktu widzenia nasza decyzja o wystąpieniu była słuszna. Nie chcieliśmy czekać na środki, które się opóźniały, a będąc w posiadaniu (jako nieliczni) pozwolenia na budowę postanowiliśmy budować sami. Wybudowaliśmy 90 km kanalizacji, 39 km wodociągu, 5 hydroforni o wartości 29 milionów złotych.

Z czasem o pozyskanie środków zewnętrznych na mniejsze inwestycje było coraz gorzej, a dziś nie ma praktycznie na to żadnych szans. Ideą dofinansowań dużych programów inwestycyjnych jest współpraca i współdziałanie. Najlepszym tego przykładem jest fakt, że wszystkie gminy z powiatów bielskiego, cieszyńskiego i żywieckiego oraz miasto Bielsko-Biała utworzyły stowarzyszenie Aglomeracja Beskidzka, które ma charakter związku metropolitarne. Chodzi o to, że tylko razem można zdobywać nowe środki. Dlatego też postanowiliśmy wrócić do Związku Międzygminnego ds. Ekologii w Żywcu i tym razem wspólnie z innymi gminami działać w kierunku tego, by Żywiecczyzna była praktycznie w 100% skanalizowana.

O jakiej skali inwestycji mówimy w przypadku gminy Świnna?

To bardzo konkretne liczby. Mamy do wybudowania około 17 kilometrów w dwóch miejscowościach – w Pewli Ślemieńskiej i w Rychwałdku. To nasz cel, który wspólnie z radnymi, i z mieszkańcami chciałbym zrealizować w trakcie obecnej kadencji samorządu 2018-2023.

Co to za piana?

Co jakiś czas powracają wątpliwości dotyczące opadania piany z Oczyszczalni Ścieków w Żywcu. Poprosiliśmy o kilka zdań komentatora Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Żywcu.

Ścieki odprowadzane z Miejskiej Oczyszczalni Ścieków do Jeziora Żywieckiego (zbiornika retencyjnego) muszą przepłynąć ponad wałem cofkowym o wysokości około 6 m. Rozpędzone ścieki przez większą część roku wpływają do pustego w tym rejonie zbiornika retencyjnego, czyli z poziomu szczytu wału spadają w dół, uderzając w specjalnie przygotowany próg. Podczas tego dochodzi do powstawania piany, która po kilkunastu metrach za progiem zanika, co widać na prezentowanych na portalu zdjęciach. Zjawisko to obserwowane jest od 2010 r., czyli od czasu gdy podczas rozbudowy i modernizacji oczyszczalni zastosowano inny sposób odprowadzania ścieków oczyszczonych do Jeziora Żywieckiego. Mieszkańcom Żywca spacerującym po szczytce wału zjawisko to bardzo dobrze jest znane. W załączeniu przesyłamy dwa zdjęcia wylotu z Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Żywcu z 2012 r., na którym widoczna jest piana, gasnąca za progiem.

Z Miejskiej Oczyszczalni Ścieków do Jeziora Żywieckiego odprowadzane są ścieki oczyszczone, które spełniają zarówno polskie przepisy jak i wymagania unijne. Jakość tych ścieków pozwala na ich wprowadzanie do jeziora i nie powoduje żadnych negatywnych skutków dla wód. Należy jednak pamiętać, że z oczyszczalni nie odprowadza się wody a ścieki oczyszczone, które mogą zawierać resztkowe ilości detergentów. Stężenia tych substancji w ściekach oczyszczonych określają dokładnie polskie przepisy.

Pamiętajmy, że efekt usuwania detergentów nie zależy tylko od procesów technologicznych stosowanych na oczyszczalniach, ale również od rodzaju używanych detergentów przez dostawców ścieków, szczególnie środków czystości. Jesteśmy jednak przekonani, że stosowane są dobre detergenty, czyli w wysokim stopniu podatne na rozkład biologiczny.

